

Andelko Brezovnjak, dipl. novinar

Prilično impresivan popis karakteristika za hongkonškog milijardera sir Li Ka-shinga (80), čovjeka koji s filmskim Clarkom Kentom dijeli samo slične naočale, no koji je postao **simbol gospodarskog uspjeha** te nekadašnje britanske kolonije, ali i cijele Kine. S procijenjenim bogatstvom od 26,5 milijardi dolara u 2008. godini, Li je prema *Forbesu* 11. najbogatiji čovjek na planetu.

Zbog vlasništva nad holding kompanijom *Cheung Kong* i poslovnim konglomeratom *Hutchinson Whampoa*, Li upravlja gotovo 160 milijardi dolara vrijednim carstvom koje uključuje nekretnine, građevinarstvo, zračne i morske luke, flotu teretnih brodova, banke, mobilnu telefoniju, satelitsku televiziju, industriju plastičnih masa, proizvodnju cementa, lanac ljekarni i *shopping* centara, hotele, špediciju, proizvodnju i prodaju električne energije, proizvodnju čelika, naftnu industriju.

Ukratko, **imperij** koji posluje u **55 zemalja svijeta**, posjeduje kontrolne udjele u 12 međunarodnih korporacija i zapošljava više od 260.000 ljudi.

USPJEH ZA POSLOVNE ANALE

Li je rođen 1928. godine u gradu Chaozhou u kineskoj pokrajini Guandong, no 1940. cijela se obitelj zbog nadolazećeg rata seli u tada britanski Hong Kong. Živeći kod bogatog i bahatog ujaka koji je često omalovažavao izbjegle rođake, Li je vrlo rano odlučio kako mora uspjeti u životu.

S nepunih 15 godina, Li je izgubio oca, po zanimanju učitelja, i bio prisiljen napustiti srednju školu te se zaposliti kako bi pomogao održavati obitelj. Posao je našao u tvornici plastičnih masa gdje je radio 16 sati na dan, brzo naučio osnove zanata te napredovao do pozicije trgovačkog predstavnika, gdje je stekao brojna poslovna poznanstva.

Posudivši novac od obitelji, prijatelja i poslovnih partnera, Li se 1950. odlučio na veliki korak te je osnovao **vlastitu tvrtku** za proizvodnju plastičnih masa. U moru sličnih kompanija, Li je svoju nišu pronašao u **proizvodnji plastičnog cvijeća**. Pridobio je najbolje kemijske tehničare, a uoči prvog posjeta potencijalnog stranog kupca tjednima se, zajedno sa svojim radnicima, pripremao za susret. Vidljivo impresionirani stranac odmah je potpisao veliku narudžbu, a Li je u sljedećih nekoliko godina postao najveći proizvođač umjetnog cvijeća u Aziji, utvrši put i ostalim plastičnim proizvodima koji će u sljedećim desetljećima iz Kine preplaviti cijeli svijet.

Ka-shingov posao je rastao, a s njim i potreba za novim prostorima. Kada 1958. nije dobio produljenje najma za svoje pogone, Li je bio prisiljen sam kupiti zemlju i izgraditi novu tvornicu. Ubrzo je spoznao priliku života. Hong Kong je 1967. bio poprište građanskih nemira potaknutih **Kulturnom revolucijom** zbog kojih je tržište nekretnina dospjelo u krizu. Nasuprot svim trendovima, Li je započeo s masovnom kupovinom nekretnina, vjerujući kako je **kriza privremena**. Doista, kriza je bila privremena, a do 1971. Li

Ono zbog čega Kinezi veoma cijene Ka-shinga nije činjenica da sve više svog bogatstva daruje u dobrotvorne svrhe, već istina da je Li gradeći svoj imperij doslovno gradio Hong Kong i njegovu (poslovnu) infrastrukturu.

Li Ka-shing najbogatiji Kinez na svijetu

U Hong Kongu ga zovu Supermenom. U Americi je poznat kao jedan od 12 najbogatijih ljudi na svijetu. U Kini ga znaju kao najbogatijeg Kineza na svijetu, u Aziji kao najmoćnijeg poslovnog čovjeka u tom dijelu svijeta, a prema *Asianweeku* on je i najmoćniji čovjek u Aziji uopće.

je svoje rastuće **nekretninsko-građevinsko-plastično carstvo** objedinio u **kompaniju Cheung Kong** (jedno od imena za najdužu kinesku rijeku Yangtze), koja je 1977. postala vodeći *developer* u Hong Kongu i čije je sjedište od 1984. (iz protesta zbog potvrde vraćanja Hong Konga pod kineski suverenitet) službeno smješteno na Britanskim Djevičanskim Otocima.

Bio sklon kreativnom računovodstvu ili ne, Li s 80 godina iza sebe djeluje i više nego vitalno i ne daje naslutiti skoro i potpuno povlačenje s poslovne scene, iako je i sam jasno postao svjestan svojih godina.

POHOD NA MORSKE LUKE

Nakon plastike i nekretnina, uslijedio je pohod na morske luke. Li je 1979. relativno povoljno od banke HSBC kupio poslovni konglomerat *Hutchinson Whampoa* i ionako razgranatom poslovanju započeo dodavati nove djelatnosti. Uz ulaganje u lanac od 7.800 ljekarni i trgovina, najisplativija je bila investicija u kontejnerski terminal hongkonške luke, što je s vremenom preraslo u vlasničke udjele u najvećim lukama, odnosno čak 13% svih kontejnerskih luka na svijetu.

Do 1990-ih Liju su Hong Kong i istočna Azija postali premali te je započeo širenje na ostale dijelove svijeta, posebno u Singapuru i Kanadi gdje je vlasnik rastuće energetske kompanije **Husky Energy** vlasnik i gdje je do 2005. bio najveći dioničar u *Canadian Imperial Bank of Commerce* (CIBC), svojedobno po veličini trećoj kanadskoj banci. Ako se tome doda da je Li ujedno i jedan od najvećih *developer* u Vancouveru, ne čudi kako je njegova obitelj bez problema dobila i kanadsko državljanstvo.

TAJNA USPJEHA

Oni koji poznaju Lija reći će da tajna njegova uspjeha nije samo u diverzifikaciji ulaganja, nego i u **nepogrešivom osjećaju za izlazak iz posla**. Primjerice, Li je bio jedan od dioničara u telekom operateru *Orange*, koji je 2001. godine prodao njemačkom *Manne-smanu* i pritom zaradio čak 14,6 milijardu dolara! Samo godinu dana kasnije vrijednost dionica tehnoloških kompanija je naglo pala i do danas se nije oporavila. Li je 2006. prodao 20% *Hutchinsonova* udjela u lukama najvećem rivalu, singapurskoj *PSA Corp.*, zaradivši 3,12 milijardu dolara u poslu vrijednom ukupno 4 milijarde dolara!

U trećem slučaju, Li je za čak 11,1 milijardi dolara prodao *Vodafone* svoj 67 postotni udio u indijskom mobilnom operateru *Hutchinson Essar*, u koji je na početku uložio "svega" 2 milijarde dolara!

Svakako ima istine da je tajna uspjeha i u Lijevoj skromnosti, jer se unatoč silnome bogatstvu, on njime ne razmeće: uz Clark Kent naočale nosi i konfekcijska odijela te glasno najavljuje kako će trećinu svog bogatstva podijeliti u dobrotvorne svrhe. S druge strane, sam Li će reći kako njegov uspjeh nema veze ni sa čim drugim nego s teškim i marljivim radom. Građani Hong Konga to znaju ci-

Nakon što je 1992. Deng Xiaoping pozvao strane investitore da započnu snažnije ulagati u kinesko gospodarstvo, Li je ublažio stavove o aktualnoj kineskoj vlasti te u sljedećih deset godina postao jedan od najvećih investitora u vlastitu domovinu.

jeniti pa **nadimak Supermen** nije dobio zbog smisla za praćenje modnih trendova, već zbog činjenice da je Lijev poslovni uspjeh bio ostvarenje nemoguće misije.

Tijekom 1950-ih i 1960-ih najlukrativnije poslove u Hong Kongu držao je zatvoren krug Britanaca i kineskih kapitalista iz Šangaja. Obični Hongkonžanin, a kamoli pridošlica, teško je mogao doći do početnog kapitala, a kamoli do situacije da ugrozi ove odnose. Li je, međutim, uspio u tome i tako potaknuo brojne "obične" ljude da pokušaju slično i izgrade **hongkonško gospodarsko čudo**, zbog čega je od engleske kraljice dobio i plemićki naslov.

Lija, međutim bogatstvo nije promijenilo, a svoja načela prenio je i dvojici veoma **sposobnih sinova** – **Victoru**, koji je danas drugi čovjek obiteljskog carstva, i **Richardu**, koji se početkom 1990-ih poslovno osamostalio, a danas je na čelu kompanije PCCW, jednog od najvećih telekom operatera u Aziji. Ipak, uza sve vrline, skeptici napominju da je ključni faktor u rastu Lijeva carstva imalo i stvaranje složene vlasničke strukture nad kompanijama u kojem postoji jedna holding kompanija (*Cheung Kong*), 2 vrste dionica (tzv. A i B dionice s različitim brojem glasova) i zajedničkim nastupom članica imperija i savezničkih tvrtki koje na natječajima formalno nastupaju svaka za sebe. Tome treba dodati i činjenicu kao je, prema optužbama nekih dioničara, Li sklon provođenju složenih financijskih transakcija nakon kojih se njegovi bankovni računi napune više od računa ostalih dioničara.

NOVI SMISAO ŽIVOTA

Ostvarivši sve što se moglo na poslovnom planu, Li malo-pomalo prepušta sinovima upravljanje carstvom i postupno se sve više posvećuje filantropiji. Posebno se usmjerio doniranju obrazovnih ustanova (svojedobno je donirao 40 milijuna dolara *Berkleyu* i čak 100 milijuna dolara sveučilištu u Hong Kongu) i bolnica (medicinski fakultet u Hong Kongu se, naravno preimenovao u *Li Ka Shing Faculty of Medicine* nakon primitka donacije) ili velike poslovne škole koju gradi u Pekingu.

Cinici kažu kako je nakon smrti supruge, koja je prema hongkonškim tabloidima zapravo počinila samoubojstvo, filantropija i upravljanje vlastitom zakladom postala Lijev novi smisao života, pa bi se moglo dogoditi da Ka-shing dalekoistočnim tajkunima postavi nove trendove i u filantropiji.

Alan Zepec
COACHING FOR A DIFFERENT LEADER

E. coach@alanzepec.com
W. www.alanzepec.com

? Zanima Vas coaching savjet?

! Slobodno se obratite s Vašim upitom na mail coach@alanzepec.com i dobit ćete besplatan odgovor. Za one koji žele znati više neka posjete web stranicu www.alanzepec.com